

Betreft: Reactie BPSW, NIP en NVO op internetconsultatie wijziging Jeugdwet
Datum: 2 oktober 2023

Geachte Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Minister voor
Rechtsbescherming,

Recent ontvingen de beroepsverenigingen van sociaal werkers (BPSW), van pedagogen en
onderwijskundigen (NVO) en van psychologen (NIP) het voorgenomen besluit tot wijziging van het
Besluit Jeugdwet. Dit concept besluit wijzigt de bestuursstructuur van de Stichting Kwaliteitsregister
Jeugd (SKJ) en plaatst de beroepsverenigingen meer op afstand van SKJ en de vaststelling van de
(her)registratienormen voor SKJ-geregistreerde professionals. Wij hebben hier als betrokken
beroepsverenigingen zorgen over en die zullen wij in deze reactie uiteen zetten.

Historisch perspectief bestuurlijke structuur SKJ

De oprichting van SKJ heeft destijds plaatsgevonden op verzoek van de ministeries van VWS en J&V.
De registers voor professionals in het jeugddomein, die bij de beroepsverenigingen reeds bestonden,
moesten worden ondergebracht bij een onafhankelijke stichting die vervolgens door de ministers
kon worden erkend. BPSW, NVO en NIP hebben SKJ opgericht en hebben de leden van het bestuur
voorgedragen. De bestuursleden die destijds zijn voorgedragen door de beroepsverenigingen waren
allemaal zeer deskundig op het gebied van kwaliteit en professionaliteit en waren dus inhoudelijk
goed in staat om te sturen op een goede uitvoering van de kernopdracht van SKJ: beroepsregistratie
met als doel de kwaliteit van de jeugdhulp te borgen.

Wij betwisten overigens niet dat de groei van SKJ vraagt om een herziening van de bestuursstructuur,
maar de suggestie die in de nota van toelichting wordt gewekt dat het ten aanzien van de
bestuursleden ging om een 'bijbaan' voor jeugdprofessionals zonder financiële, juridische of
personele expertise vinden wij onterecht en onkies, evenals de suggestie dat hierdoor meer taken
gedelegeerd zijn naar de directeur. Daarbij zien wij niet de noodzaak dat een Raad van Toezicht, zoals
nu voorgenomen, deze genoemde expertises zou moeten hebben. Een Raad van Toezicht dient te
sturen op het realiseren van de kerntaken van SKJ en die zijn financieel, juridisch noch personeel. Het
is de directeur-bestuurder die in deze bestuursstructuur verantwoordelijk is voor het bestuur: Het
ontwikkelen van beleid en de uitvoering daarvan. De stelling dat de Raad van Toezicht
noodzakelijkerwijs de benodigde inhoudelijke expertise moet leveren, vinden wij dan ook niet
overtuigend. Deze Raad heeft een eigenstandige, toezichthoudende taak. Overigens heeft, ondanks
ons verzoek, nooit een evaluatie van het functioneren van SKJ plaatsgevonden, van het bestuur noch
van de structuur als geheel en die ligt dan ook niet ten grondslag aan deze voorgenomen wijziging.
Onduidelijk is of het geschetste probleem (waar wij ons slechts ten dele in herkennen) daadwerkelijk
wordt opgelost met het voorgenomen voorstel.

Bepaling registratienormen

Bij de oprichting heeft SKJ de registratienormen van de beroepsverenigingen overgenomen. De regering heeft destijds *“bewust gekozen (...) de invulling van de registratie-eisen te laten aan de veldpartijen omdat het uitgangspunt bij de Wet op de jeugdzorg is dat de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit primair ligt bij de veldpartijen”*.¹ Ook achtte de regering dat de *“verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke kwaliteit van de beroepsbeoefening bij de beroepsgroepen zelf ligt”*.² Het is dus de nadrukkelijke ambitie geweest te komen tot zelfregulatie van beroepsgroepen en uit te gaan van de normen van de beroepsgroepen. Tot nu toe werden voorgenomen wijzigingen voorgelegd aan de beroepsverenigingen en de Raad van Advies, die beide advies konden uitbrengen. Het bestuur van SKJ nam dan vervolgens een besluit over de (her)registratienormen. Destijds heeft de Raad van State overigens nog geadviseerd het laatste woord hierover bij de beroepsverenigingen te leggen, maar dit advies is niet overgenomen. In plaats daarvan is gekozen een construct dat indien SKJ voornemens was af te wijken van de normen van de beroepsverenigingen er een *“op overeenstemming gericht overleg”* zou moeten plaatsvinden met de beroepsvereniging. Hiermee bewoog het register van kwaliteitsnormen zich van het primaat van zelfregulering in de richting van staatsregulering.

Eén van de zorgen die wij hebben is het op afstand plaatsen van de beroepsverenigingen. Het zijn de beroepsverenigingen die de professionele standaard en de bijbehorende kenniscultuur van een professie ontwikkelen en borgen. Beroepsregistratie is een direct afgeleide van die kenniscultuur en de professionele standaard. Beroepsregistratie en beroepsvereniging zijn een twee-eenheid. Als tussen beide partijen onvoldoende verbinding is, betekent dat een risico voor het borgen van kennis en competenties waarover professionals zouden moeten beschikken bij instroom en bij (her)registratie. Onze zorgen betreffen de ondergrens die wij stellen voor vakbekwaamheid van onze eigen beroepsgroepen (essentieel voor de kwaliteit van de beroepsuitoefening). Als de relatie met een onderliggende en bredere kennisinfrastructuur ontbreekt, kan dat ten koste gaan van het vertrouwen in de kwaliteitsborging van de jeugdhulp. Vertrouwen dat al aan alle kanten onder druk staat, waar regelmatig in de Kamer over wordt gedebatteerd en waar vanuit de betrokken ministeries ook groot belang aan zou moeten worden gehecht.

Het zou ondenkbaar zijn dat het BIG-register zelfstandig (her)registratienormen zou vaststellen voor artsen of verpleegkundigen zonder instemming van de betreffende beroepsverenigingen. Ook in de Hervormingsagenda Jeugd zijn het de professionals, verenigd in de Samenwerkende Beroepsverenigingen Jeugd, die een bepalende positie hebben op het thema Kwaliteit en Blijvend Leren, waarin kwaliteitskaders worden vastgesteld en bij- en nascholing wordt gestimuleerd.

Positie beroepsverenigingen

In het traject leidend tot deze voorgenomen wijziging heeft langdurig overleg plaatsgevonden tussen de beroepsverenigingen en SKJ. De verenigingen deelden de wens van SKJ om, mede gezien de groei van de organisatie en de veeleisende positie van de directeur hierin, te professionaliseren en ook om tot een ander bestuursmodel te komen. Mits de kwaliteit van de (her)registratienormen voor de beroepsgroepen die nu vertegenwoordigd zijn in het SKJ register (sociaal werkers, psychologen en orthopedagogen) geborgd bleef middels betrokkenheid van de beroepsverenigingen. Deze stellen immers de competenties van het beroep en de professionele standaard voor de beroepsuitoefening vast. Deze professionele standaard geldt niet alleen voor de leden van een beroepsvereniging (zoals wordt gesuggereerd in het beleidskompasformulier), maar voor alle professionals van de

---

¹ [Advies Raad van State – nader rapport](#)

² [Memorie van toelichting bij de Jeugdwet](#)

desbetreffende beroepsgroep. Net zoals de professionele standaard ook geldt voor alle artsen, of ze nu lid zijn van de KNMG of niet. Een beroepsvereniging schrijft de professionele standaard immers niet als 'service' voor haar leden, maar als normenkader voor *alle* beroepsbeoefenaren om het vertrouwen in de uitoefening van het beroep te kunnen waarborgen. Ook in het tuchtrecht worden voor personen die geen lid zijn van de beroepsvereniging o.a. de beroepscode en de richtlijnen als maatstaf genomen.

In de huidige governance is er een goede balans tussen de verschillende stakeholders: Een Raad van Advies die uit werkgevers en cliënten bestaat en een bestuur dat, totdat SKJ afgelopen voorjaar haar statuten wijzigde, bestond uit leden die de beroepsverenigingen hadden voorgedragen. In de voorgestelde governance blijft de Raad van Advies bestaan uit werkgevers en cliënten, maar is de dialoog tussen die Raad van Advies met de beroepsverenigingen, al dan niet in een hoedanigheid als bestuurlijk afgevaardigde, en een zorgvuldige besluitvorming niet geborgd. Eén zetel in een Raad van Toezicht waarvoor de beroepsverenigingen gezamenlijk een voordracht doen, borgt die dialoog en een zorgvuldige besluitvorming niet.

Ten slotte vinden wij het essentieel dat wij als beroepsverenigingen onze kerntaak, namelijk het hoeden van de kwaliteit van onze beroepsuitoefening, kunnen waarmaken binnen SKJ en daarbuiten, in consistente normen van beroepsbeoefening onder andere in relatie tot het normenkader binnen de wet BIG. Wij streven naar een systematische borging van volstreekte helderheid en eenduidigheid voor professionals over normen waaraan zij moeten voldoen, naar optimale afstemming met kwaliteitseisen elders in de zorg en naar een zo gering mogelijke belasting voor onze beroepsgroepen. Naar ons idee zou dát het uitgangspunt moeten zijn voor de onderlinge samenwerking, waarvan een bestuurlijke en organisatorische structuur voor een orgaan als SKJ de vertaling is.

Het voorliggende voorstel voor aanpassing van het Besluit Jeugdwet heeft dan ook niet de steun van de beroepsverenigingen. Sterker nog, het voorstel zoals het nu voorligt, brengt volgens ons de nodige risico's met zich mee. We roepen u daarom op om hetgeen wij in deze brief schetsen te betrekken bij uw besluitvorming over dit voorstel.

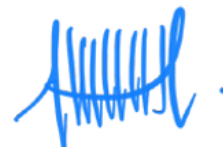
Met vriendelijke groet,

Gerard J. van Egmond
Voorzitter NVO

Hans de Veen
Voorzitter NIP

Arie de Vries
Voorzitter BPSW